

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят з год. 5-й пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Нема виходу.

Гр. Тун поступає консеквентно. Він не зразив ся невдачою языкової комісії в парламенті, а вірний своєму програматичному приреченю пробує вести дальшу угодову акцію поза парламентом посредством угодових конференцій мужів довіря. Гр. Тун пробує і робить все, щоби лише на правительстві не тяжив заміт, будь-то оно не заходить ся коло примиреня.

Рівнож і правиця, зібравши ся по відрочено парламенту 14. червня, дала гр. Тунови запоруку, що буде єму помічною в переведеню переговорів, на разі межі Чехами а Німцями. І правиця скинула з себе задалегідь заміт, мов-то она не хоче переговорів. Чехи самі пішли навіть так далеко, що уповномочили гр. Туна до відкликаня языкових розпоряджень, наколи лише Німці згодять ся на основи будучої мирної акції в языковій справі.

Як же в виду тих фактів поводить ся німецька лівиця? Думаємо, що поведене Німців найлучше з'являють ся ухвали, які 25. червня запали на зборах в Зноймі (Znaim), де промовляли послы бар. Д'Ельверт і др. Лехер.

Бар. Д'Ельверт сказав між иньшим таке. Гр. Тун думає помирити нас з Чехами посредством позапартментарних конференцій. Шкода заходу. Гр. Тун повинен з досвіду бар. Гавча знати, що такі конференції лишать ся без результату, поки правительство безуслівно і без всяких компенсацій для Чехів не відкличе языкових розпоряджень бар. Гавча. Розпорядження ті підтяли нерв національного і політичного життя Німців в Австрії. Ми не можемо піти через кавдинське ярмо і покоритись правиці і правительству. Перейшовши відтак до жаданя Чехів, щоби правительство

в Берні засновало чеський університет і політехніку, бар. Д'Ельверт замітив, що сї інституції зовсім непотрібні на Мораві німецькій та що они не були би розсадником науки а осередками славянської агітації, подібної до тої агітації, яку розвели на торжестві Палацкокого в Празі. Бар. Д'Ельверт виявив при тім надію, що правительство повинно як найскорше зрозуміти ту грозу, яка іде на державу від ростучого панславизму (!). Він і перестеріг гр. Туна перед всякими намірами зміни конституції, як і перед забаганкою, правити в Австрії без а може навіть проти Німців. Австрія стоїть і може стояти лише Німцями і їх високою культурою. Оперти ся на Славянах значило би одно, що знехтувати тисячлітню культурну місію Австрії.

В подібнім дусі, а навіть ще острійше, промовляв Лехер, а ухвалена резолюція гласила: Німці не вийдуть в жадні переговори, доки гр. Тун без всяких застережень не відкличе языкових розпоряджень.

В виду такого становища Німців супроти правительства і правиці годі надіятися, щоби гр. Тун в вересні міг скликати парламент для яких-небудь мериторичних справ, хочби і некучої угоди з Угорщиною. Для гр. Туна нема проте другого виходу, як управляти без парламенту. В ювілейнім році годі доводити до якої-небудь кризи. Тому і уважаємо зовсім імовірною вість, подану в вчорашнім виданю з Відня, що парламент збере ся пізною осеню лише на те, щоби ухвалити цісареві ювілейну адресу. Що відтак наступить? — годі ворожити. Але не виключена можливість, що гр. Тун буде присилуваний розв'язати теперішній мертвий парламент а відтак — октроювати иньшу конституцію. Вірноконституційні Німці погребали самі теперішню конституцію.

Caveant consules!

(Стаття надіслана).

Не знаю, чи взагалі котра гімназія у східній Галичині існує серед більше неприхильних відносин для Русинів, як гімназія золочівська. Ми Русини вже взагалі такі нещасні, що не судилось нам самим виховувати собі молодіж, самим приладнати собі будучність; ні! наші діти вже змалку попадають в руки людей чужих, часто-густо нам ворожих і ті нагинають їх на всі боки, доки не поломлять, не понизять та не виховують щось такого, що й они собі того не желали і нам оно найтяжшу приносить шкоду.

От така то незавидна доля судилась і нашій гімназіяльній молодезі, хоч ми маємо право до чогось зовсім противного, бо-ж Золочів лежить на чисто рускій землі і число учеників, навіть в нинішніх обставинах на половину руске. Но не тільки що нема того, що нам належить ся, ба навіть і те, що по других гімназіях невідрадне, у нас досягає кульмінаційної точки.

Не хочу тут розводитись над сумним та крайно шкідливим положенем рускої гімназіяльної молодезі в супротивности до польської, а згадаю лиш про дві найзнатійші появи сего лихолітя. Маю на думці двох найзавзятійших ворогів всего, що, відрубне від польського та московського, українсько-руске, двох преславних педагогів, котрі з усилля старають ся придусити почуте народної самостійности, загасити благородний огонь в молодечих серцях, що одушевляють ся високими ідеями нашого безсмертного кобзаря Тараса Шевченка. Дійсно не второпаю, кому з тих двох гнобителів шляхотного молодечого патріотизму віддати перше місце, чи Полякови, чи таки Русинови.

І один і другий не жалують ні слів ні заходів, щоби лиш отуманити молодих, недосвідчених людей, придусити у них благородну любов до свого, згасити жар до високих, гуманних ідей висказаних Тарасом, а заманити та зло-

Ані на ступінь.

Оповіданє Елізи Оржешко.

З мови польської перекладив О. Я. Коніський.

(Переклад присвячую Вп. Ользі Барвінській).

(Дальше.)

Сад ставав все темнійшим: двері з сьвітлиці в сад були навстеж; через них повівав вечеровий вітрець і прохолоджував лица розігріті прохідкою; пахощі зрошеного листя і трави перемішували ся з духом сьуніць, що торжественно дарували посеред круглого столу. На столі салатнички з сьуніцями; обставини взагалі — знати — з достатків і не зайво-нагідні; в посріблянній корзинці повно засмажених буюлок; на полумиску мясо; в масничці, зробленій на вид лебедя жовте масло; шклянний глек до верху повний молока; — останні речі шклянні і фаянсові були прості, а проте стіл блищав і визначав ся барвами; зайвини і богатства не було; але заміжність і естетику знати і з убрання і з білих лиць і рук. Найменьшенька внучка, буцім би то важнійша за всіх, сидить на колінах у бабуні; найстарша внучка, з важнотою малої Пітїї, сидить біля самовару, що клубками викидає пару; вона помагає нені наливати чай. Дві молодих дівчини, з волосям повним квіток посадили між себе підлітка-хлопчика; супроти

їх сидить другий хлопчик, трошки більший; він пробує вдавати з себе завидливу досадливість; пустота в школярській блюзі притулив ся з боку до тата, а з другого боку попліч з останнім сидить прихожий в сивій свитці; він не хотів заходити до сьвітлиці; прохав пустити його до господи; соромливо, хоч і сьміливо змагав ся проти умовлювання жінотца і дїтвори і, стоячи за порогом, раз-по-раз говорив:

— Не хочу, не піду! треба до дому.

Але сивоголовий пан, взявши його ласкаво під плече, привів в сьвітлицю. Хлопець сів біля його, скинув на його блискучі карі очи і тоненьким своїм голосом поважно спитав:

— Чого ви, пане, так з мене сьмієте ся?

Трудно було вимовити усе те, що на зморщеній тварі сивоголового пана викликало ясну усьмішку, коли він дивив ся на мужичу дитину, одначе усе товариство уважало на сьміливість і промовистість хлопця, котрий, йдучи з ними встиг ще по дорозі чимало дечого розповісти їм про себе. Звав ся він Грицем, був з сусіднього села; мав батьків і трох сестер; брата не було. Чимало до яких робіт він був вже вдаден: торік вже він боронував; зпозаторік вже жне, а на той рік почне ратаєм за плугом ходити. Він потроху і ремесник: цілу зиму робить мітли і носить їх на продаж до міста. На місті клопоту — того — клопоту! «В усіх зуби білі, а що там за зубами — не відомо». Тра-

пляло ся вколи — попадали ся йому лихі люди, що обурювали його, але проте байдуже: «убогий — ох! а за вбогим Бог!» Торішньої зими він стільки мітел попродав, що собі справив отсі — от чоботи; нені приніс в міста соли; се-страм купив гарні головні хустки, а собі, — опріч чобіт, сорочку ще перкалеву. Гарну одержу він вельми любить і надає їй більш ваги ніж їді; бо сказано: «голодна людина цілу ниву обжіжить, а гола й за поріг хати не вийде».

Старійший з двох підлітків, майже дорослий вже, досяг з кишені памятну книжечку і почав швиденько заводити туди приказки, якими хлопець спивав густо, немов з рукава. Иньчі закидали хлопця питаннями; але він якось зразу став неуважним: спричинили ся тому обставини, що були на столі.

— Чи батьки твої мають власну землю?

— Мають! моргів з десять буде... яка тоненька на столі у вас скатертина.

— Добра у вас земля?

Хлопець всьміхнув ся і мовив:

— Добра! каміння того, хоч голову собі розбій... води хоч топись... Еге! добра... докупивши хліба жить можна... Звідкіль ви, мої любі! набрали стільки срібла? А самовар у вас — який великий!..

— Що у вас ліпше родить: пшениця, чи жито? випас маєте? а скільки у вас корів?

Гриць зовсім не чув отсих питань. Своїма

вити на вудку давної Польщі, будь знов Московщини.

Розумієсь, що нагод до того мають оба доволі перший при науді польського язика, другий при історії. Коли прийдеш на годину, а трафиш на добрих гомор тых двох пп. професорів, то, слухаючи викладів, здаєсь тобі, що то не гімназійна наука, а так якась політична пропаганда.

У своїх глибоко політичних виводах та висновках вже п. z Sedzimirza не щадить різних досадних виражень на рахунок нашої бувальщини та і теперішности, не рахуючись навіть з «делікатними» естетичними націому генієви, котрі будь-що-будь мусять болочо вколоти, мусять обрушити до глибини. Слова: to mały śpiewak, który potrafi śpiewać tylko o tak moralnie niskich rzeczach, jak rozpusta w «Najmuscze» (!?) albo tak dzikich, jak krwawe mordy rozjuszonego motłochu і багато інших, ще досадливіших натяків.

Хоч як шкідливий вплив такого балаканя п. S., но він все таки не такий могучий, як бабікане п. Саноцького. Тамтому, Полякови і самі Поляки можуть закинути в руских справах сторонничість, але коли з уст Русина виходять слова так тяжко оскорбляючі все, що українсько-руське, то вже аргумент: «sam Rusin tak mówić» зовсім вистарчаючий.

Щоб угрунтувати учеників в пересвідченню про «адін народ і адін літературний язик» він ганьбить руско-українську мову словами: «To najbrzydszy, najohydniejszy żargon, stokroć podłejszy nawet od żydowskiego» (vivat консолідація!!); не згадує вже проклонів на фонетику. Шевченка він публично в школі пиятує: «starum dziadem, pijakiem, co leżąc w karczmie pod ławą coś tam śpiewał po chłopsku» (!). Також і давнини нашої, нашої історії не згадує ніколи добрим словом. Козаки у него се голота дика, пiana, се збуї, що рабували всіх, воювали лиш за матеріальний добуток, се — zbenkarciała kozaczuzna (ipsissima verba) z błota powstała і w błocie się rozlała (!).

От такі то у нас педагогіи, так у нас виховують молодіж, учать любови свого, провадять до взаєдних ідей!

Гей схаменіть ся, діти юродиві! ви сконсолідовані народовці, погляньте і застановіть ся, чи годить ся вам лучитись з такими ренегатами, з такою моральною гнилею, чи пристойть продавати ваші ідеї, чи вільно вам се мовчки терпіти, щоб будь які Саноцькі et tuti quanti так паплюжили народну святиню?!

Сих кілька слів, sine ira et studio, кидаю всім перед очи, нехай-же ті, котрим святі ше народні ідеї, котрих душа ще може відчуті віжний звук Тарасових слів, най зарадять лиху, як знають, не допустять до плюгавлення народного генія і народних святотців, хай ратують ту нещасливу молодіж, котрій судилось із уст своїх учителів чути такі слова погорди для Ру-

си-України і єї ідеалів, пити поневільно сю тяжку отрую.

Які наші діти, наша молодіж така і будучність наша! Отже Caveant consules!!

Бувший ученик.

Від редакції: Ми очевидно не думаємо, щоб хто небудь уважав за потрібне поважно полемізувати з виливами брудних душ і гнилих сердець! П-ови С. — радимо ми, коли у него є хоч крапля амбіції на інтелігенцію, щоб прочитав собі вступи до перекладів «Гайдамаків» Шевченка Поляків Совіньського і Горжалчинського, а п. Саноцькому — щоб прочитав собі про козаків дещо з популярної історії Поляка Татомира. — Якої властиво народности є п. проф. Саноцький? Хіба не польської і не московської, а тої-ж що Шевченко, і що плюгавленим козаки. Він і признаєсь до неї з певністю своєвременно, коли йти-ме о товсту посаду, неправда? І син его признаєсь, хоч поки-що сей син при іспиті зрілости зовсім не здавав з язика руского!

Ми думаємо також, що Висока Рада шкільна краєва потягнула-б безвзглядно до одвічальности учителя Русина, котрий би плюгавив польскі повстаня і польских вождів, хоч би лютого гнобителя України Чарнецкого... або польську мову (!); потягнула-б до одвічальности учителя-Русина, котрий би був такий нікчемний чоловік і — дикий «педагог» (!), щоб Міцкевичи витикав прилюдно в школі его всякі любовні пригоди і т. и. Ми думаємо, що Рада шкільна краєва, поучена досвідом на Бродах, оттепер на Золочеві і деякими другими, потягне рішучо до одвічальности таких безвстидних, нечестних дикунів-педагогів.

Брант в Кракові.

Політичний комівоажер а заразом професор московского університету опинив ся по Празі в Кракові на торжестві Міцкевича. На бенкеті літераткім в готели дрездєнськім пустив ся він на поле політики і проголосив над ранком таку річ: «Прибувши на торжество відкритя пам'ятника Міцкевича не вистунаю я яко висланник якогось наукового товариства. Сиджу за приятельським столом і позволю собі сказати кілька слів в своїм імені. Я пересвідчений, що з моїми поглядами годить ся більша частина московської єспільности. З мене добрий патріот російський і вірний підданий царя яко олицетвореня російської держави. Я такий зацофаний, що не вірю навіть в хосенність парламентаризму. Чи ліберальні закони спинили Англичан, щоби з оружем в руках накинати Китайцям ідею опію? Чи они перешкодили Американцям під покривкою людекости почати заборову війну і злодійскою рукою сягнути за Антилями? Діймає мене також, що при голосованях кілька людий злої волі може придавити найлучші зма-

ганя одиниць. Радо повтаряю слова, котрі Шіллер в «Димитрі» кладе в уста Льва Соніги: «Голоси треба важити, не числити, Що се значить більшість? То нерозум! Розум находить ся лише у немногих. Але, панове, Міцкевичези я не закину ніколи его неохоти до Росії і до царя. Прогнаному з вітчизни, сучасникови нещасливих повстань можна дарувати пересаду в неприязни. З того становища виходячи, я вчера в театрі поважив ся оплескувати «Імпровізацію», де Міцкевич сьвятого для мене слова «цар» уживає заодно з «тираном». Дивлю ся я на Міцкевича яко на генія, котрим я нераз одушевляв ся, котрого твори суть в моїй памяти, котрого уважаю найбільшим з тогочасних поетів, віщим помазанником божим. Додам, що Міцкевич в Одесі, Москві і Петербурзі жив в приязни з багато Росіянами і в однім письмі до Томи Зана книть собі з сего благородного шаленця, що тоскуючи в Оренбурзі не хотів зближатись до жадного Москаля. Пригадаю також, що для деяких осіб в Росії Міцкевич заховав приязнь досмертну, що в «Дзядях» находить ся вірш до приятелів Москалів, де сказано: «Ваші чужі лиця мають право горожаньства в моїх мрях». Слово «мрії» пригадує мені, що Міцкевич мрів про братерство всіх народів, не виключаючи російського, про що свідчить его друг, поет російський Пушкін, котрого сотні родини будемо обходити на другий рік. Міцкевич туряв про будучі часи, коли народи, забувши свари, сполучать ся в одну велику родину. Проте не буде від річи, щоби я мое слово завершив польським стихом, котрий я уложив в Празі в навечере краківського торжества, а в котрім заявляю бажанє, щоби Росіяни з Поляками стояли побіч себе в такій згоді, в якій був Міцкевич з Пушкінном, коли оба під одним плащем стояли під пам'ятником Петра Великого. Вірш сей прописаний: «Росіянин до братів Поляків», а гласить так:

„Gdzie cały świat słowiański był złączony,
Polak stał przy nas smutny i dręczony;
Wahał się sięgnąć dłonią w naszą dłoń,
Świstaniem knutów i zgubnemi działą
Kłęski przeszłości w jego uszach brzmiały.
Nasz głos braterski nie dochodził doń,
Przez wieki trwały walki i zatargi,
Przekleństwa wzajem ślaliśmy i skargi,
Wylaliśmy strumienie łez i krwi:
Niech teraz już w koryto ścieką
I cudem staną przezroczystrą rzeką,
Niech nam pokoju złote słońce lśni.

Річ Бранта приняли зібрані гості ропотом а навіть свистами. Брант і его товариш Спасович заметушились. З колізії сеї вибавив товариство пос. Соколовский, замітивши, що гостивність веліла дати Брантові слово, але его слова не мають ніякого значіння. Поляки ждуть дїл — не слів.

карими очима він кидав навкруги з таким зацікавленнем, що забув навіть про хліб намазати маслом, який, держачи в руці, він підносив вже до рота.

— Велика хата! — промовив він нишком і зараз почав своїм тоненьким голосом дзвонити про власну хату, яку неминуче треба буде на той рік полагодити, а може й пересипати. Давно вже він розкидає головою, як і на які гроші пересипати хату.

— А що-ж робить твій тато, коли над сією справою ти ламаєш собі голову?

Округи Грицевих уст показала ся розумна і трохи журлива усмішка; очи його поняли ся сумом, а брови гнівно то підводили ся, то насплювали ся.

— Батько, кажете?... А якже!... Пяниця той! стане він про що добре гадати! Скоро запопаде яку копійчину, зараз однесе в шинок. Буде вже, мабуть років зо три, як треба за його про все міркувати, та ще часом і беть ся, але бійка нічому не pomoже. Гроший йому ми з нею не даємо. Самі усе і купуємо і продаємо; наче від того злодія, так ми від його ховаємось. Попобе! овва! щож з того? Недовго вже воно так буде: ось нехай лишень я зовсім виросту, тоді подивимось, хто з нас дужчий.

Заким Гриць отсе говорив, твар його переймала ся завчасною понурою енергією. Потім

зразу — одним ментом ока вона зникла і твар покрила ся промінням радощів дитини.

— Ба! що се таке? гуска? Далєбіг гуска? та яка ще прегарна!

З сїм словом Гриць простяг до маслянки — лебедя свої смагли, худорляві руки, але тієї саме хвилини хтось подав через стіл посрібляну цукорницю. Грицеві очи заняли ся искрами.

— Ото як блищить! — мовив він. — Ой, ой! мої ви любчики! якаж то гарна скринька!

Дівчата з заквітчаним волосем показали йому зблизька і гуску і скриньку, а найстаріший пан спитав у його:

— А матір маєш? Що вона добра?

Гриць забув і про гуску і про срібну скриньку і палко відповів:

— Добра! кажу вам, мої любі! не жартома, ще й яка добра! терпить, ой як терпить; а ніже словом єдиним нікому не нарікає... Хорус, хорус, а ніколи до схочу не надаєть ся; що смачнішого все те дітям віддає. У панів землю бере від лен і зате відрабляє ім: поле або жне... Така вона маленька, худенька, здаєть ся самі тільки кістки, а роботи з неї більше ніж з двох здорових і потужних. Ба, ба! що ото у панночки на руці? спитав він помітивши у одній з панночок на руці золоту бранслетку і не довів до краю оповідання про нею.

— Як же воно блищить!...

За хвилину він додав:

— Ото! але-ж яке там диво, що у пана хороша жінка.

Хтось спитав Гриця:

— Мабуть сего року не сподівати ся на врожай?

— А вже-ж ні!.. жита повимакали... картопля може і вродить. «Не вродить мак, будемо і так».

— Отсей хлопець просто торба з приказками — промовив підліток, що хватав ся записувати приказки.

А Гриць глосно і шпарко дзвонив далі:

— Бачте, мої любі! Земля наче та мати раз попобе, а в друге приголубить. Одного року хліба на омаль, а другого через край богацько. Чи добра земля, чи ні, а коли є, то й хвали Богови. Коли маєш свою землю, так їсти меш хліб хоч і з водою, та не з бідою. На своїй землі усе любе; як глянеш на неї, так часом аж поцілувати її тягне тебе.

Усіх взяла охота поцілувати Гриця в його усмішливі уста, та не було часу, бо одна з дівчат подала йому тарілочку з єуніцями, обєпанними цукром.

— Отсе ви цукром посипали ягоди?

Голосно спитав здивований Гриць і дячи єуніці, мовив: — Смачно! яке солодке... смачно!

(Конець буде).

Вісти політичні.

Екзекутивний комітет чеського клубу визначив до чесько-німецьких угодних конференцій послів: Брзорада, Енгля, Грегра, Герольда, Крамажа, Пацака і Стравського. Виходить з того, що правиця враз з правительством стелить дорогу до порозуміння Німцям.

Дванадцять днів триває вже кабінетова криза у Франції. Бріссон складає кабінет з великим трудом. Імовірно сам він обійме портфель справедливості, Бурґоя справи заграничні, Кабіняк війну, Льокрой маринарку, Сарієн внутрішні справи, Пейтраль (невдалий президент кабінету) фінанси, Делькасе кольонії, Труїль торгівлю, Мезіре публичні роботи, Віґер рільництво, а Діжардін-Бавметє просвіту. Трудність зложення кабінету лежить головно в шаленій агітації жидівської преси, котра при тій нагоді хотіла би вимушити на кабінеті ревізію процесу Драйфуса.

Нині провірено вже, що під Себелею потерпіла дуже значно американська кіннота, попавши в дефіле (провал), де зачались іспанські стрільці. Але на прочих точках побідили Американці. Іспанці подали ся в зад так, що нині сили їх стоять на захід від Сантхаґо. Від виходу Сантхаґо отверте для Американців, хоч деякі вершки під Сантхаґо суть мабуть добре укріплені і обсажені Іспанцями. Іспанці сподіють ся крім того помочи з внутра краю. Генерал Пандо мав би надтягнути з півночі під Сантхаґо. Щоби здержати єго в поході, вислала Американці ворохобників кубанських єму на стрічу. Ген. Пандо має розпоряджати 10.000 війском.

Іспанське правительство з обави, що Сполучені Держави можуть вислати свої кораблі до атакованя берегів Іспанії, зарядило всі можливі средства оборони. У всіх іспанських портах уоружено военні кораблі і покликано 26.000 людей під оружє, щоби ними обсадити головні порти на атлантійськім океані і Середземнім морю. Ескадра Камарія має клопіт з євєским каналом. Розійшла ся вість, що єгипетське правительство збороняє сій ескадрі заосмотрєня в уголь. Однак з Мадриду вєвняють, що припаси угля забрані кораблями ескадри Камарія є зовсім вистарчаючі. Рівнож вєвняють з Мадриду, що Камарій попливе не до Филиппин а до островів Гаваї і Сан-Францєско. Розголошеній упадок Манїлі не сириває ся. Ген. Августі доносить, що він держить ся ще в місті, хоть положєне є справді вельми критичне. Число хорих в війську збільшє ся. Місто переповненє хорими і ранєними з околиці: Іспанцям удало ся навіть послїдними днями відперти кілька атаків повстанців на місто. Іспанці цофнуть ся до цитаделі, звідки рішили боронити ся до загибу. На Кубі не зайшло нічого важнійшого, хіба о стілько, що під Юраґва попали Американці в лапку, в котрій стратили 20 убитих а 70 ранєних. Під Тупольо (дер. Міссісіпі) вилетів з шви поїзд, причім згинуло 5 воєків а 15 потерпіло тяжкі ушкодженя.

НОВИНИ.

— **Преосв. Єпископ Константин Чехович** виїжджає дня 9. липня с. р. на візитацію Височанського деканата в товаристві о. пралата Войтовича і секретаря о. Погорєцкова.

— **Тільки по руски.** Ярославський деканат на соборчику дня 16. червня рішив від 1. верєсєня с. р. не приємати жадних неруских писем від політичних, судових і автономічних властей, а відсилати їх нерозпечатані через деканальний уряд до Консисторії.

— **Рідке торжєство.** Дня 5. липня, в Навечєре св. Іоанна Крєстителя відбудє ся в Олєську незвичайне торжєство. — Єго Святість Папа Лев XIII. зволив вселаскавіїше сам особисто для Олєської Церкви посвятити два великі запрєстольні, празничні образи Матєри Божої і св. Іоанна Крєстителя, мальовані в Римі після нашого руского обряду профєсором штук красних Cesare Caroselli. При тій нагоді вивінував Єго Святість Олєську церков богатами відпустами а іменю відпустом повним, котрого

кождий з вірних може достушити щороку, в довільно вибранім дни, так для себе, як і для усюпших а крім того головний престол св. Іоанна Крєстителя наділив по вічні часи відзнакою і силою привілейованих престолів. Заразом уділив для згаданой Церкви св. моцї Матєри Божої (ex domo Lorettana) і св. Іоанна Крєстителя (ex velo capitis Sti Joannis Bap.) а для дочєрної Церкви в Юськовичах моцї св. Апостолів Петра і Павла (ex altari ligneo sti Petri) і (ex columna decollationis s. Pauli), як також подобизну (fac simile) оков (вериг) св. Петра з автєнтиками. Образи і св. моцї привєзе з собою в згаданім дни заступник Ординарїату о. Митрат до найближшой залїзничой стації Ожидів о 4. год. по полудни. На зустріч вийдуть до стації процесїє з Олєська і з поблизких парохій, а з відсі і великим торжєством після уложеної програми спровадять ся образи і св. моцї до Олєська. Дня 6. липня в сам день празника св. Іоанна Крєстителя по відправі латинської і вірменської служби Божої відправить ся торжєственна пантїфікальна Служба Божя руска. Торжєство заповідає ся дуже величаво.

— **Сконсолїдованим протєстантам** зробило ся моторошно, коли по висланю свого протєсту дізнали ся, що на сьвяткованє Паляцкого вислала свого делеґата відєньска академія наук і міністерство просвіти. Зрозуміли після того, що перехопились, але вже не було як направляти свою похибку, хоч побачили, що се сьвяткованє було поважним торжєством, на котрім виступили репрезєнтанти всєяких наукових корпорацій і інституцій. Була-б там вправді нагода до виявити перед тими репрезєнтантами європейської науки, що й Русини мають між иньшими своє наукове товариство, що й они стають вже до сєї роботи поруч иньших культурних народів, але може як раз се не було видно де кому з тим манїфєстуватись, бо там був Флоринський et comp. Тимто і сховались в рутєньскє шкаралупку, і покивали Чехам пальцем в чоботі.

— **Матєриальний добробит** дає також певну основу до незалежності політичної. Се зрозуміли дуже добре Чехи в тяжкій боротьбі з культурним народом німецьким і між иньшим звернули змаганя свої і на поле економічне, засновували щадницї і задаткові товариства і перевели докладну організацію і звязь сих фінансових інституцій. Нині мають в щадничих і задаткових касах мало що не мільярд чєского капіталу. Яка се є сила, можна зрозуміти з сєго, що з того капіталу іде щорічно околє 40 мільонів в оборєт, що щадницї і задаткові каси мільони жертвують на публичні цілі. А як оно у нас, чи у нас що робить ся в тім напрямі? Робить ся або нічого або не богато, і без розумної системи і строгої організації, прихватком. Ми все нарікаємо, що ми бідні! забуваючи, що крайцаровими складками иньші народи доходять до мільонів. Працїймо і організуймо ся в тім напрямі, а тоді «незалежність» перестанє бути пустою фразою. Чехи можуть нам бути взірцем достойним наслїдованя.

— **В Зарванци під Бучачем**, що від часу, як нашим руским прочанам заборонєно ходити громадно до Почєва, стала ся для цілої західної Галичини перворядним відпустовим місцем, церков останними роками помимє всїх старань бєвшого пароха виказувала очевидні слїди занєдбаня. Старєчий вік о. Борискевича був відяй головною причиною бєзспішності всїх єго можливих старань і заходів, щєб Зарванцю поставити на рівні з латинськими відпустовими місцями західної Галичини, щєб тим самим і вашому обрядови перед очима тисячів богємольців надати відповідного блєску і величавости. Чєго годі було довершити старцєви, те взяв собі за першу ціль новий парох Зарванци о. П. Билиньский. Звизуючи як мога кінці фінансових трудностей, він передовсім постарав ся о відновленє апаратури, т. є. фєлонів, чаш і т. п., відновив церков з надвору, а перед кількома місяцями приступив до внутрішньої обнови храму. Давні мальовила на стїнах, відновлювані 1858 р. через маляря Карчмарєского, аж просили ся, щєб їх заступити новими. Нині можна оглядати вже майже викінчені артистично малярські праці п. Ал. Цєревича з Кобилєволок, як і під єго проведом виконанє золєченє і рєстарованє, що украшають лївобічну каплицю зарванцикої Церкви з престолом чудотворної Матєри Божої. Побіч орнаментики мальованой в чистім майже візантійськім стилю, визначають ся також три образи п. Цєревича, один на полотні: Благовіщенє в престолі, а два на бічних стїнах: Стрїтеніє і Посіщенє Прєсєвятої Діви св. Єлисавети. В орнаментикі визначають ся головно три краски: гранатова, поєсова і золєта. Більші орнаменти на стїнах цілі золє-

чені. Все те, так образи як і орнаментові прикраси, звертають вже тепєр на себе увагу прихожих. Талановитому і пильному артистови-малярєви можна-б лиш побажати таких самих успіхів в відновлюваню других частей церкви, а загалом руского духовєнства більшого увзгляднюваня питомих руских талантів, щєб не дучало ся в другє таке, як в Тернополі, де місцевий парох — не знаємо чєму — позолєничі роботи в середній Церкві віддав спекулянтєви жидови. Чи не було вже християнина?

— **Розрухи в західній Галичині.** На основі закону з 5. мая 1869 розпорядженєм цілого міністерєтва з 28. червня с. р. запровадєно для 32 округів політичних в Галичині бєзпроволочні суди. Округи сї припадають в цілости на західну Галичину. Розпорядженє се дійшло до Нового Санча о год. 1 1/2 в полудне, почім зараз наступили відповідні зарядженя, а о годині 4 і 45 хвилє по полудни проголошенє в ринку і на всїх рогах улиц бєзпроволочні суди. Перед проголошенєм виступила на ринок війскова варта а трубаць затрубів по три рази на всї сторони ринку. Староста Фрїдріх відчитав піднесєним голосом оповіщенє о заведеню бєзпроволочних судів. Настала грєбова тишина, а староста вїзвав присутних, щєби сєй час розходили ся. Вражїне було велике. Зібрані товпи порозходили ся. Рівночасно змобілізовано всїх урядників політичних, котрі розїхали ся по повіті при асистєнції війска, щєби оголосити по селах заведенє бєзпроволочних судів.

Наслїдки бєзпроволочних судів мають велику вагу. Особи, котрі допустять ся злочинну морду, рабунку, підпалу або ушкодженя чужої власности після §. 85 карн. закона, будуть поставлені під бєзпроволочний суд. Поступованє карне відбуває ся бєзпроволочно, а особи, котрих трибунал оногодушно признає винними перєступленя §. 442 карної процедури, будуть засуджені на кару смерти, котра виконє ся в протягу 2 годин. Відклику від зрїшеня бєзпроволочного суду не має.

Заведений стан вїймковий зносить рівночасно загалні права грєжаньскі конституційні. Власти бєзпечєнства можуть предпринимати домові ревізїє бєз судєйского призову. Тамєниця листів не обовязує, наколи заходить підозрїне, що може служити до забурєня публичного супокою. Всї товариства політичні, збори, справозданя посольскі, публичні забави, фестини, походи, процесїє, прогульки будуть зависимі від призову властей. Власть може видавати приписи на ограніченє виробу, продажі, посіданя і ношеня оружия, видаваня пашпортів і мельдовань, в справі поведєня на публичних місцях і зборях людей, як також в справі ношеня яких відзнак. Зарядженя вїймкового стану мусять бути оправдані перед найближшим засіданєм ради державної.

По проголошеню бєзпроволочних судів настав в Новім Санчи повний супокій, однак з околєчних місцевостей вечєром спроваджувано щє увязнєних сєлян, але се будуть ексєдєнти, котрі допустили ся провини щє перед проголошенєм бєзпроволочних судів. З Збишиць приївєла війскова ескорта 21 закованих сєлян, між котрими находить ся і одна жєнщина. О годині 11. в ночи насїпи до Санча зловіщї вісти о забурєнях в Лонцку. День перед бєзпроволочними судами вислано війско до Лонцка, щєби повздержало забурєня. Товпа з 400 людей по приході війска не хотїла розійти ся а навіть стала кидати в него камінями. Війско дало огня. Один сєлянин пав трупом, а одинацятє віднесло небезпєчні рани. Треба замїтити, що з 12 воєків стрїлило лиш трєх, а такі страшні наслїдки манїхєрів.

З рухів війска показує ся, що на провинції не має супокою. З Кракова вирушили вчєра драґони з кіньми поспішним поїздом до Ліманови. А рівнож в полудне, як вечєром виїжджало много війска в різні сторони.

— **Дрібні вісти.** Головний комендант у Львові Фєльдмаршальїтнант Фїдлер дізнав оноді немилїєй пригоди, іменю упав зі схєдів і звихнув собі руку. При приміненю наркєози удало ся д-рови Лінкови тєто звихненє усунути. — До Львова приїхав вчєра найбільший сучасний чєский поєт Врхлїцкий, повитаний оваційно на двірци посадником міста і відпоручниками туєтєських літературних кругів. — Деканом правничого видїлу в львівськім університєті вибраний др. Пєтро Стебєльський (Русин) профєсор права австрїйского. — Зїзд товаришів шкільних, котрі в 1878 році здавали ієніт зрілости, відбудє ся в Перемішлїй в днях 6. і 7. липня с. р. — В Кракові утопив ся в неділю 16-літний хлопець З. Мидобєнцкый, купаючись в Вислї в закованім місци. — В губернійальнім місті Рязань в Росії вибух страшний пожар, обнявши чєтири

Головний склад в аптїці 161 169

Табак ментолева, випробованє средство на кагар. Дїлаючи знаменито десінфекційно і холодачо, увільняє недужого дуже скоро від прикрої сєї долегливости.

Жигм. Рукєра під „Срібним Орлом“ у Львові.

Цїна коробки 25 кр.

дільниці міста. Шкоди виносять кілька міліонів. — В селі Станілові коло Дрогобича упав 8-літній хлопчина в кирицю, хотівши зачерти води і утопив ся. — В Берні засуджено офіцера кравової оборони д-ра Дидека на місяць арешту за то, що брав участь в чеських балах. — Ціна стеаринових свічок підскочила о 4 зр. на 100 кілограмах наслідком змови австрійських фабрикантів.

— **Встид для всіх Русинів** робить руский парох в Коломиї, крилошанин о. Кобилянський, котрий на пам'ятку своєї покійної жени на руским цвинтарі дав напись польську! Що більше згаданий крилошанин посуваєсь до сеї степені, що завів в своїм урядованю язык польский. На такий дотеп може здобути ся хиба один Рутинець, котрий гордючи рідною мовою, має мабуть вже вроджений наклін до ренеґатства, если не в московский то в польский бік.

Телеґрами.

Чортків, 29. червня. Місточко Ягольниця горить. Шкода значна.

Відень, 29. червня. Цісар оглядав вчера шестий раз ювілейну виставу, іменно відділ промисловий. Публика витала монарха всюди з одушевленем. — Цісар уповномочив міністра скарбу д-ра Кайцля до затягнення позички 20 міліонів на цілі інвестиційні. Є се новий удар для обструкції, котра неухваленом бюджету думала спинити всяку акцію кабінету. §. 14. горою! — Ostd. Rundschau сконфіскована вчера за напад на посадника Сольногорода. Вольф закинув посадникови, що продав себе за три тисячі (плати?).

Відень, 29. червня. Цісар санкціонував 15. червня ухвалені галицким соймом зміни вибор-

чої ординації з 26. лютого 1861 р., względно закону з 17. грудня 1884 р. — Іван Чачковский, радник вис. суду кравового у Львові одержав цісарске узнанє при нагоді его пенсіонованя.

Прага, 29. червня. Дирекция поліції дала зрозуміти московским гостям Андронікови, Вацликови і редакторови Прокофіївови, що торжества в честь Паляцкого покінчили ся і що patent portae. В наслідок того всі три попрощали ся з Прагою.

Інсбрук, 29. червня. Пос. Капферер, що недавно виступив з клубу Діпавлього, обговорював на зборах християнсько-соціального товариства ситуацію і обставав за знесенем язових розпоряджень як і за німецькою Gemeinbuergschaft.

Пешт, 29. червня. Вчера кружили тут дивоглядні вісти про будучу програму гр. Туна. Опозиційні дневники хотять знати, що гр. Тун розвяже парламент, заоктроює нову конституцію знесе V. курию і віддасть соймам право обсилки центрального парламенту.

Боцен, 29. червня. Католицкі людовці устроюють тут велике віче яко контрдемонстрацію проти лібералів. Доси зголосило ся учасників-селян 12.000. Для удержаня ладу сконсігновано військо.

Париж, 29. червня. Бріссон зложив кабінет. Зміни такі, що теку робіт публичних обяв сенатор Тілляє, віцесекретарят почт і телеґрафів Міжео. За Бріссоном стоїть в парламенті більшість 50 голосів.

Царгород, 29. червня. Султан наділив рос. пос. Зіновєва золотим і срібним медалем ордену Імтіяє.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 28. червня 1898.

I. Анції за штуку.

	пла- тять ал. кр.	жада- ють вл. кр.
Зелів. г. Кар. Людв. по 200 ал. мк.	212 —	215 —
Зелів. Львів-Черн.-Яссн по 200 ал. валь-србл.	300 —	305 —
Банку гіпот. гал. по 200 ал. в. а.	374 —	381 —
кред. гал. по 200 ал. в. ав.	200 —	210 —
Гарбарні в Рясеві по 200 ал. в. ав.	200 —	210 —
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ліпінского по 500 кор. в. ав.	260 —	—

II. Грсти заставні за 100 ал. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 20	110 90
" " " 4 1/2% " льос в 50 л.	100 —	100 70
" " " 4% " в 601 по 200 К.	96 50	97 20
" краев. 4 1/2% в. ав. льос в 51 л.	101 —	101 70
" " 4% в. ав. льос в 57 л.	98 —	98 70
Тов. кред. гал. земс. 4% (першаеміс.)	95 —	98 70
" " " 4% льос в 41 1/2 літ	97 40	98 10
" " " 4% " з 56 літ	97 25	97 95

III. Обліги за 100 ал.

Гал. фонду пропінанц. 4% в. ав.	98 10	98 80
Буков. " 5% " " "	102 75	—
Г. смувальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102 50	—
" " 4 1/2% (3 ем.)	100 30	101 —
Зелівницї локальні 4% по 200 кр.	97 50	98 20
Ловячки краєв. 6% ва. з року 1873	103 —	—
" " 4% " 1891	—	—
" " 4% по 200 кор. з р. 1893	97 80	98 50
" м. Львова 4% по 200 кор.	96 40	97 —

IV. Льоси.

Міста Кракова	26 50	28 50
" Станіславова	—	—

V. Монети:

Дукат цісарский	5 62	5 72
Галополондор	9 48	9 58
Пів-імпериял	9 46	9 56
Рубель російский срібний	1 20	1 25
" паперовий	127 25	128 —
100 марокнімецьких	58 60	59 —

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилах почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барілах по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 73-?

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайденя!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітти

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсим Ви. Публіку, що вирабляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайденя, з всякого рода шкір, як: **Обуве мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних.** — Також приймає до відновленя і направи **Кальоші і Плащі** кавчукові, всякі гумові приряди як також зельованя обува кавчуком. — Всякі замісцеві замовленя виконує в можливо як найкоротшій часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем

139 33-140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ
Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах. 19-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешканє.

10000 туюк цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туюк

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, площа Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туюко разом опакованє і відсилка franco.

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений

на кожний

сезон

Магазин конфекції дамської

поручає завжди наймоднійші Сукні до проходу, Костюми ранні, Матини Шляфроки, Пенюари, Блюзки, Сорочки, Гальки з наймоднійших материялів, дешевше ніж деінде. 151 41-47

ПРАВДА ілюстроване письмо для руского народу під редакцією С. Кульчицкого.

виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границею річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция

Львів, ул. Собісична ч. 5. Б.

З друкарні В. А. Шийковського.